

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ

PROPONTICA

ULUSLARARASI PROPONTİS ARKEOLOJİSİ
DERGİSİ

INTERNATIONAL JOURNAL OF PROPONTIC
ARCHAEOLOGY

e-ISSN: 2980-132X

Volume/Cilt: 1 Issue/Sayı: 1

Mart/March 2023

Samsun

PROPONTICA
Uluslararası Propontis Arkeoloji
Dergisi

PROPONTICA
International Journal Of
Propontic Archaeology

Amaç ve Kapsam

Antik Çağ'da Marmara Denizi'nin isminden esinlenerek Marmara Denizi (=Propontis) Propontica olarak adlandırdığımız dergimizin amacı, ağırlıklı olarak Marmara Denizi (=Propontis) olmak üzere Trakya, Akdeniz ve Karadeniz kültürlerinin Prehistorik Çağlardan Geç Antik Çağ sonuna kadar olan zaman dilimini konu alan; Prehistorya, Protohistorya, Klasik Arkeoloji, Sualtı Arkeolojisi, Eski Çağ Dilleri ve Kültürleri, Eskiçağ Tarihi, Erken Hristiyanlık ve Bizans Sanatı, Numismatik, Antropoloji, Arkeometri ve Kültür Varlıklarını Koruma ve Onarım alanlarında yazılmış özgün sonuçlar içeren bilimsel makaleleri akademi dünyasının ilgisine sunmaktır.

Uluslararası Propontis Arkeolojisi Dergisi, Mart ve Eylül aylarında olmak üzere yılda iki sayı olarak yayınlanmakta olup Türkçe ve İngilizce yazılmış, alanına yenilik getiren, özgün ve nitelikli, kendi alanında bir boşluğu dolduracak, yeni yaklaşımlar ya da öneriler sunan, bilimsel bir yöntemle ele alınan çalışmalara veya daha önce yayımlanmış çalışmaları değerlendiren, bu konuda yeni görüşler sunan makalelere yer veren uluslararası hakemli bir dergidir.

Yayın dili Türkçe ve İngilizcedir.

Aim and Scope

The International Journal of Propontic Archeology, deriving its name from the Sea of Marmara (Propontis), aims to bring scientific articles to the attention of the academic sphere whose focus will mainly be on the cultures around the Sea of Marmara together with others from the Thrace, Mediterranean and the Black Sea basins. To do so, it welcomes any paper written on the subjects of Protohistory, Classical Archaeology, Underwater, Ancient Languages and Cultures, Ancient History, Early Christian and Byzantine Art, Numismatics, Anthropology, Archeometry and Protection and Preservation of Cultural Assets and spanning periodically from the Prehistoric Ages to the end of Late Antiquity.

The International Journal of Propontic Archeology is an international peer-reviewed journal that is published twice a year in March and September. It accepts original and qualified articles, either written in Turkish or English, that promise to bring innovation to its field or fill a gap in its field, offer new approaches or recommendations, evaluate studies addressed with a scientific method or offer new insights into previously published studies.

Articles are published in Turkish and English.

**PROPONTICA
ULUSLARARASI PROPONTIS
ARKEOLOJİ DERGİSİ**

e-ISSN: 2980-132X
2023 Cilt: 1 Sayı: 1

**Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Adına Sahibi /**

Owner on behalf of
Ondokuz Mayıs University
Prof. Dr. Yavuz ÜNAL
Rektör/Rector

Baş Editör/Chief Editor
Prof. Dr. Vedat KELEŞ

Editörler/Editors

Prof. Dr. Askold IVANTCHIK
Doç. Dr. Kasım OYARÇIN
Doç. Dr. Hasan KASAPOĞLU
Arş. Gör. Dr. Alper YILMAZ
Dr. Büşra Elif KASAPOĞLU
Arş. Gör. Soner ÖZMEN
Arş. Gör. Zeynep YILMAZ

**PROPONTICA
INTERNATIONAL JOURNAL OF
PROPONTIC ARCHAEOLOGY**

e-ISSN: 2980-132X
2023 Volume: 1 Issue: 1

**İngilizce Dil Editörleri /
English Language Editors**

Doç. Dr. Hazar KABA
Öğr. Gör. Birol KURT

**Türkçe Dil Editörü /
Turkish Language Editor**

Doç. Dr. Ömer SARAÇ

Mizanpaj/Layout

OMÜ Yayın Koordinatörlüğü

Mizanpaj Editörü/Layout Editors
Özlem TEKİNER

Kapak Tasarımı/Cover Design
Hasan ÖZTÜRK

Kapak Görseli/Cover Image
Parion'dan Bir Mezar Steli

**Yayın Yeri ve Tarihi/Publication Place
and Date**

Samsun, Mart/March 2023

Yazışma Adresi/Corresponding Address

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Arkeoloji Bölümü,
Kurupelit Kampüsü, Atakum/SAMSUN

Tel: 0 (362) 312 19 19 **Fax:** 0 (362) 457 60 81

e-mail: proponticajournal@omu.edu.tr

web: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/propontica>

Yayın Yeri ve Tarihi/Publication Place and Date: Samsun, Mart/March 2023

Dergide yayınlanan yazıların her türlü içerik sorumluluğu yazarlara aittir. Yazılar, yayıncı kuruluşun izni olmadan kısmen veya tamamen bir başka yerde yayınlanamaz.

**YAYIN VE DANIŞMA KURULU/
PUBLICATION AND ADVISORY BOARD**

Prof. Dr. Ahmet YARAŞ
Trakya Üniversitesi/TÜRKİYE

Prof. Dr. Ahmet Tolga TEK
Anadolu Üniversitesi/TÜRKİYE

Prof. Dr. Annalisa POLOSA
Sapienza Università di Roma/İTALYA

Prof. Dr. Ayşe ÇAYLAK TÜRKER
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi/
TÜRKİYE

Prof. Dr. Ayşe Emel ERTEN
Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi/
TÜRKİYE

Prof. Dr. Aytekin BÜYÜKÖZER
Selçuk Üniversitesi/TÜRKİYE

Prof. Dr. Billur TEKKÖK KARAÖZ
Başkent Üniversitesi/TÜRKİYE

Prof. Dr. Ceren ÜNAL Celal
Bayar Üniversitesi/TÜRKİYE

Prof. Dr. Cevat BAŞARAN
Atatürk Üniversitesi/TÜRKİYE

Prof. Dr. Charles Brian ROSE
University of Pennsylvania/ABD

Prof. Dr. Dominique Selin TEZGÖR KASSAB
Bilkent Üniversitesi/TÜRKİYE

Prof. Dr. Erdoğan ASLAN
Selçuk Üniversitesi/TÜRKİYE

Prof. Dr. Erhan ÖZTEPE
Ankara Üniversitesi/TÜRKİYE

Prof. Dr. Felix PIRSON
Alman Arkeoloji Enstitüsü/TÜRKİYE

Prof. Dr. François de CALLATAY
Royal Library of Belgium/BELÇİKA

Prof. Dr. Gürcan POLAT
Ege Üniversitesi/TÜRKİYE

Prof. Dr. Halime HÜRYILMAZ
Hacettepe Üniversitesi/TÜRKİYE

Prof. Dr. İbrahim Hakan MERT
Uludağ Üniversitesi/TÜRKİYE

Prof. Dr. Kaan İREN
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi/TÜRKİYE

Prof. Dr. Koray KONUK
Université Bordeaux Montaigne/FRANSA

Prof. Dr. Marijana RICL
University of Belgrade/SIRBİSTAN

Prof. Dr. Mehmet NeziH AYTAÇLAR
Ege Üniversitesi/TÜRKİYE

Prof. Dr. Mehmet ÖZDOĞAN
İstanbul Üniversitesi/TÜRKİYE

Prof. Dr. Mehmet TEKOC AK
Selçuk Üniversitesi/TÜRKİYE

Prof. Dr. Michel AMANDRY
Bibliothèque Nationale de France/FRANSA

Prof. Dr. Mustafa Hamdi SAYAR
İstanbul Üniversitesi/TÜRKİYE

Prof. Dr. Mustafa ŞAHİN
Uludağ Üniversitesi/TÜRKİYE

Prof. Dr. Nurettin ARSLAN
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi/
TÜRKİYE

Prof. Dr. Owen DOONAN
California State University/ABD

Prof. Dr. Reyhan KÖRPE
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi/
TÜRKİYE

Prof. Dr. Rüstem ASLAN
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi/
TÜRKİYE

Prof. Dr. Selene PSOMA
National and Kapodistrian University of
Athens/YUNANİSTAN

Prof. Dr. Şengül AYDINGÜN
Kocaeli Üniversitesi/TÜRKİYE

Prof. Dr. Turan TAKAOĞLU
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi/
TÜRKİYE

Prof. Dr. Zeliha DEMİREL GÖKALP
Anadolu Üniversitesi/TÜRKİYE

- Prof. Dr. Zeynep ÇİZMELİ ÖĞÜN
Ankara Üniversitesi/TÜRKİYE
- Prof. Dr. Zeynep ERDEM
Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi/
TÜRKİYE
- Prof. Dr. Zeynep Sencan ALTINOLUK
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi/TÜRKİYE
- Prof. Andreas KULZER Austrian
Academy of Sciences/AVUSTURYA
- Doç. Dr. Ahmet BİLİR
Düzce Üniversitesi/TÜRKİYE
- Doç. Dr. Akın TEMÜR
Ondokuz Mayıs Üniversitesi/TÜRKİYE
- Doç. Dr. Aliye EROL
İstanbul Üniversitesi/TÜRKİYE
- Assocentury Prof. Andrei GANDILA
University of Alabama/ABD
- Doç. Dr. Atıla TÜRKER
Ondokuz Mayıs Üniversitesi/TÜRKİYE
- Doç. Dr. Davut KAPLAN
Ondokuz Mayıs Üniversitesi/TÜRKİYE
- Doç. Dr. Ergün KARACA
Trakya Üniversitesi/TÜRKİYE
- Doç. Dr. Ersin ÇELİKBAŞ
Karabük Üniversitesi/TÜRKİYE
- Assocentury Prof. Franck PRETEUX
Université Paris-Sorbonne/FRANSA
- Doç. Dr. Göksel SAZCI
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi/TÜRKİYE
- Doç. Dr. Hüseyin KÖKER
Süleyman Demirel Üniversitesi/TÜRKİYE
- Assocentury Prof. Martin GYUZELEV
Assen Zlatarov University/BULGARİSTAN
- Doç. Dr. Mustafa Tolga ÇIRAK
Hitit Üniversitesi/TÜRKİYE
- Doç. Dr. Okay PEKŞEN
Ondokuz Mayıs Üniversitesi/TÜRKİYE
- Assocentury Prof. Roman STOYANOV
HSE University/RUSYA
- Assocentury Prof. Tosho SPIRIDONOV
Bulgarian Academy of Sciences/BULGARİSTAN
- Doç. Dr. Yasemin POLAT
Ege Üniversitesi/TÜRKİYE
- Doç. Dr. Yavuz YEĞİN
Ardahan Üniversitesi/TÜRKİYE
- Dr. Öğr. Üyesi Ayla BAŞ
Ondokuz Mayıs Üniversitesi/TÜRKİYE
- Dr. Öğr. Üyesi Erdiç BURULDAĞ
Çankırı Karatekin Üniversitesi/TÜRKİYE
- Assist. Prof. Petya ILIEVA
Institute for Balkan Studies and Center of
Thracology Bulgarian Academy of Sciences/
BULGARİSTAN
- Dr. Aneurin ELLIS-EVANS
Oxford University/BİRLEŞİK KRALLIK
- Dr. Dora KATSONOPOULOU
Cornell University/ABD
- Dr. Eleni LIANTA
University of Oxford/BİRLEŞİK KRALLIK
- Dr. Hubertus MANDERSCHIED
Bağımsız Araştırmacı/ALMANYA
- Dr. Klaus BELKE
Austrian Academy of Sciences/AVUSTURYA
- Dr. Mikhail TRIESTER
Berlin Frei University/ALMANYA
- Dr. Murat ÖZYILDIRIM
Mersin Üniversitesi/TÜRKİYE
- Dr. Nicholas J. MOLINARI
Salve Regina University/ABD
- Dr. Vladimir STOLBA
Staatliche Museen zu Berlin/ALMANYA
- Antonio CORSO
Society for Messenian Archaeological Studies/
YUNANİSTAN

**SAYI HAKEMLERİ/
REFEREES OF THE ISSUE**

Prof. Dr. Cevat BAŞARAN
Atatürk Üniversitesi

Prof. Dr. Erhan ÖZTEPE
Ankara Üniversitesi

Prof. Dr. Ertekin Mustafa DOKSANALTI
Selçuk Üniversitesi

Prof. Dr. Murat KEÇİŞ
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

Prof. Dr. Mustafa Hamdi SAYAR
İstanbul Üniversitesi

Prof. Dr. Zeynep ÇİZMELİ ÖĞÜN
Ankara Üniversitesi

Prof. Dr. Zeliha DEMİREL GÖKALP
Anadolu Üniversitesi

Doç. Dr. Erkan ALKAÇ
Mersin Üniversitesi

Doç. Dr. Ersin ÇELİKBAŞ
Karabük Üniversitesi

Doç. Dr. Hüseyin KÖKER
Süleyman Demirel Üniversitesi

Doç. Dr. Volkan YILDIZ
Manisa Celal Bayar Üniversitesi

Doç. Dr. Zeynep ÇAKMAKÇI
Dokuz Eylül Üniversitesi

Assocentury Prof. Roman STOYANOV
HSE University

EDİTÖRDEN

Çanakkale; stratejik önemi, tarihi, kültürü ve sosyal değerleriyle kadim Anadolu kültürünün en önemli halkalarından biridir. Bu zengin tarih ve kahramanlık kokan topraklarda Parion kazıları olarak 2005 yılında başlayan serüvenimiz Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Türk Tarih Kurumu, Ondokuz Mayıs Üniversitesi ve İÇDAŞ AŞ'nin katkılarıyla geçen 18 yıl içerisinde interdisipliner çalışma sistemi, alt yapısı ve yetişmiş kaliteli insan gücüyle günümüzde ülkemizin en üretken bilimsel çalışmalarından birine dönüşmüştür.

Bu bilimsel üretkenliğin en önemli halkalarından biri de ilk sayısını bilim dünyasına sunacağımız “Propontica” dergisidir. Ağırlıklı olarak Propontis (= Marmara Denizi) çevresi olmak üzere Trakya, Akdeniz ve Karadeniz bölgelerinde yer alan kültürlerle ait arkeoloji, kültürel miras, arkeometri, kültür varlıklarını koruma, antropoloji, numismatik ve eski çağ tarihi konularında özgün çalışmaları kabul edeceğimiz Propontica dergisinin, alanında yerli ve yabancı saygın bilim insanlarından oluşan yayın kurulu ve editörleri, bilimsel kriterlerden ödün vermeyen ilkesel bakışı ve çok titiz bir şekilde işletilen kör hakemlik sistemi ile alanına ciddi bir katkı sağlayacağına ve her sayıda artan bir çalışma sayısına ulaşacağına yürekten inanıyoruz.

Disiplinli bir ekip çalışmasıyla ilk sayısını yayınlayacağımız Propontica dergisinin yayın aşamasına gelmesinde büyük katkıları olan editörlerimize, yayın kurulumuza, ilk sayımıza değerli çalışmalarıyla katkı sunan yerli ve yabancı bilim insanlarına ve yoğun mesaileri arasında bile dergimize gönderilen çalışmaları titizlikle değerlendiren hakemlerimize sonsuz teşekkürler.

Propontica dergisi olarak her biri alanına katkı sunacak özgün çalışmalar ile nice sayılara ulaşmak umudu ve kararlılığıyla...

Prof. Dr. Vedat KELEŞ

Editör

FROM THE EDITOR

Çanakkale is one of the most important links of ancient Anatolian culture with its strategic importance, history, culture, and social values. Our adventure, which started in 2005 with Parion excavations in this rich, historical, and heroic land, has turned into one of the most productive scientific studies of today's Türkiye with its interdisciplinary working system, infrastructure, and trained and qualified workforce thanks to the contributions of the Ministry of Culture and Tourism General Directorate of Cultural Heritage and Museums, Turkish Historical Society, Ondokuz Mayıs University and İÇDAŞ AŞ in the last 18 years.

The journal "Propontica" constitutes a most critical aspect of this scientific productivity. Its first issue will soon be presented to the scientific world. We will accept original studies on archaeology, cultural heritage, archaeometry, cultural heritage conservation, anthropology, numismatics, and ancient history of the cultures in Thrace, the Mediterranean, and the Black Sea regions, mainly around Propontis (= Marmara Sea). We sincerely believe that it will make a serious contribution to the field and will reach an increasing number of studies in each issue with its editorial board and editors consisting of respected local and foreign scientists in the field, its principled approach that does not compromise scientific criteria, and meticulous blind refereeing system.

Endless thanks to our editors and editorial board, who contributed significantly to the publication of the first issue of Propontica with disciplined teamwork; to the Turkish and international scientists who contributed to our first issue with their invaluable studies; and to our referees who meticulously evaluated the studies even during their busy work hours.

With the hope and determination to publish many more issues with original studies, each to contribute to the field...

Prof. Dr. Vedat KELEŞ
Editor

İÇİNDEKİLER

Araştırma Makalesi/Research Article

The Bronze Sculptor of Portraits Theodoros of Parion..... 1-6

Bronz Portre Heykeltıraşı Parionlu Theodoros

Antonio CORSO

Tunay Demran Koleksiyonu'ndan Nadir Bir Sikke: Selanik İmparatoru (1237-1242)/Despot (1242-1244) Ioannes Komnenos Doukas Dönemine Ait Billon Aspron Trakhy..... 7-22

A Rare Coin from Tunay Demran Collection: Billon Aspron Trakhy from the Period of the Emperor of Thessaloniki (1237-1242)/Despot (1242-1244) Ioannes Komnenos Doukas

Ceren ÜNAL, Kayahan ACAR

Geleneksel Roma Hamamları İçerisinde Smintheion Hamam Yapılarının Önemi.....23-46

The Significance of Smintheion Bath Structures in Traditional Roman Baths

Davut KAPLAN

Knidian Amphorae of the 4th – Early 3rd Centuries BC From the Maeotian Necropoleis of the Kuban 47-82

Kuban'ın Maeotis Nekropollerinden MÖ 4. - Erken 3. Yüzyılın Başlarına Ait Knidos Amphoraları

Elena V. KUZNETSOVA, Sergey Yu. MONAKHOV

Knidos Küçük Tiyatro Batısından Ele Geçen Pişirme Kapları 83-105

Cooking Utensils Found From the West of Knidos Small Theater

Songül SÖZEL